

Artícle Genèric

[Anàlisi de conjuntura](#)
[Sector públic](#)

El model alemany

Contingut disponible en
Anglès Espanyol

Jordi Gual

A l'avantsala d'unes eleccions crucials després de l'estiu, sembla oportú reflexionar sobre Alemanya, país clau de la zona de l'euro. Quins factors crítics de la seva economia la converteixen en referent i, al mateix temps, en font de controvèrsia a tot Europa?

El Dossier d'aquest mes examina les reformes laborals que el país va abordar fa deu anys, les fonts del seu potencial exportador i el paper que juga en la construcció europea. S'analitza, també, quelcom intangible però, sense cap mena de dubte, determinant: la seva cultura i les seves institucions. I, de fet, voldria centrar-me en aquests dos aspectes, ja que val la pena considerar dues de les idees centrals de la filosofia i de les institucions econòmiques d'Alemanya.

La primera és la cultura de l'estabilitat econòmica i financera, tant pel que fa al

sector públic com al sector privat. Estabilitat que significa oposar-se a la generació de creixement econòmic gràcies a l'expansió de la demanda i centrar els esforços en la promoció de l'oferta i en les millores de la competitivitat com a fonts de creixement sostenible de les rendes i del benestar. Aquest principi comporta, naturalment, fortes restriccions sobre la capacitat d'endeutament de les entitats públiques, però s'estén al sector privat i fonamenta la creació de riquesa en l'estalvi i en els recursos generats internament en les companyies.

La segona idea central és l'estreta vinculació que sempre ha d'existir entre la responsabilitat assumida i el control exercit, tant en l'àmbit dels agents econòmics (les famílies, les empreses, les administracions) com en les relacions entre països. Aquesta és la filosofia subjacent a la voluntat d'Alemanya de compartir riscos entre els països de la zona de l'euro només si abans hi ha hagut corresponsabilitat en la presa de decisions. Un principi de responsabilitat que és clau per al funcionament correcte de les economies de mercat. Un principi que tracta d'evitar que els agents econòmics prenguin decisions o assumeixin riscos i que després puguin eludir-ne les conseqüències en cas de sortir perjudicats. Un comportament que, per desgràcia, ha estat comú en la gran crisi financera internacional.

No existeix un sistema econòmic perfecte, i, sens dubte, l'economia alemanya i les seves institucions també tenen mancances, entres les quals cal destacar que no sempre s'han respectat aquests dos principis. No obstant això, aquestes dues idees que dominen la filosofia econòmica a Alemanya expliquen, en part, el seu èxit, i la seva implantació al conjunt de la unió econòmica i monetària seria globalment molt positiva. De fet, la legislació que, a poc a poc, està introduint la Unió Europea com a resposta a la crisi té, en gran part, aquesta orientació.

Com tots els bons principis, els d'estabilitat i responsabilitat han de ser una guia per a la política econòmica, però cal aplicar-los amb pragmatisme i amb intel·ligència, tenint en compte les circumstàncies concretes. Què significa això en el marc dels problemes actuals de la zona de l'euro?

En primer lloc, que, tot i que és veritat que el creixement sostenible es basa en les millores de l'oferta, la falta d'un pressupost federal europeu, com el que sí tenen els EUA, aconsella una millor coordinació pressupostària entre els països membres

i, per tant, una actitud menys restrictiva als països amb un deute públic menor, com és el cas d'Alemanya.

I quelcom similar succeeix amb la qüestió de la responsabilitat. Una crisi d'endeutament com l'actual exigeix que els creditors i els deutors entenguin que naveguen en el mateix vaixell i que compartir els riscos i el cost del procés de desendeutament pot beneficiar les dues parts, sense que això comporti, necessàriament, un trencament del principi de responsabilitat i de control.

Jordi Gual

Economista en cap

30 de juny de 2013

Jordi Gual

Etiquetes

Alemanya

Zona euro

Unió Europea

Europa